

Сортирање података

Према теорији рада база података, скупови података не укључују дефиницију редоследа података.

Зато, ако је потребно са резултујући сет буде приказан у одређеном редоследу, потребно је да се наредби SELECT дода ORDER BY клаузула.

ORDER BY клаузула

Она се користи за сортирање резултујућих података, у растућем или опадајућем редоследу, на основу вредности једне или више колона.

Део је SELECT наредбе и пише се на њеном крају:

ORDER BY lista_kolona [ASC | DESC]

Пошто се ова клаузула извршава последња код евалуације SELECT наредбе, могуће је користити и алијасе у листи колона.

Редослед сортирања се може контролисати и са употребом кључне речи ASC (за растући редослед) или DESC (за опадајући редослед), и пишу се после сваке наведене колоне.

Пример:

```
SELECT KreditLimit, MusterijaIme
FROM dbo.Musterije
ORDER BY KreditLimit DESC;
```

Упит ће приказати две колоне (КредитЛимит и МуштеријеИме) али сортиране према колони КредитЛимит у опадајућем редоследу.

То значи да ће се муштерије са највећим кредитним лимитом појавити на врху сортиране листе.

На дну сортиране листе ће се појавити муштерије које немају податак о лимиту, тј који имају вредност NULL.

Пример:

```
SELECT KreditLimit, MusterijaIme
FROM dbo.Musterije
ORDER BY KreditLimit DESC, MusterijaIme ASC;
```

Овај упит користи две колоне за сортирање резултата упита и то у опадајућем редоследу по кредитном лимиту а у оквиру кредитног лимита у растућем редоследу по називу муштерије.

То значи да ако се појави више муштерија са истим износом кредитног лимита, оне ће бити сортиране према абecedном редоследу њихових имена.

WHERE клаузула

Ова клаузула се користи да ограничи број редова које враћа упит и за то користи логичке услове. Логички услов може да врати TRUE, FALSE или UNKNOWN.

Прихватају се редови за које логички услов даје вредност TRUE.

У писању ове клаузуле не могу се користити алијаси за колоне пошто се WHERE извршава пре SELECT.

WHERE uslov_za_filtriranje

Услов за филтрирање може да има и из више логичких услова који се спајају са AND, OR, NOT.

У већини случајева: WHERE naziv_kolone operator vrednost

Пример:

```
SELECT MusterijaID, MusterijaIme, KreditLimit
FROM dbo.Musterije
WHERE MusterijaKategorijaID = 5
ORDER BY KreditLimit DESC;
```

Упит враћа све купце који припадају категорији 5 а резултати су сортирани у опадајућем редоследу према кредитном лимиту.

Пример:

```
SELECT f.FakturaID, f.MusterijaID, i.FakturaDatum, m.MusterijaIme
FROM dbo.Fakture AS i
INNER JOIN dbo.Musterije AS m ON f.MusterijaID = m.MusterijaID
WHERE i.FakturaDatum > '20160101'
ORDER BY i.FakturaDatum;
```

Упит враћа податке о фактурама креираним после 1.1.2016. године.

Подаци о фактурама су у табели dbo.Fakture.

Пошто се колона са називом муштерије налази у табели dbo.Musterije, потребно је спојити ове табеле користећи колону MusterijaID.

Датумска константа се пише између апострофа у језички неутралном облику: година месец дан.

Пример:

```
SELECT OsobaID, ImePrezime, Email
FROM dbo.Osobe
WHERE ImePrezime LIKE 'K%'
ORDER BY ImePrezime;
```

Да би се добили подаци о собама у бази, чије пуно име и презиме почињу са К, потребно је користити оператор LIKE, који ради са карактерима.

Потребно је да се вредност за поређење напише између апострофа, а % указује на стринг било које дужине.

Пример:

```
SELECT OsobaID, ImePrezime, JesteZaposleni, JesteProdavac
FROM dbo.Osobe
WHERE JesteProdavac = 1 AND JesteZaposleni = 1
ORDER BY OsobaID;
```

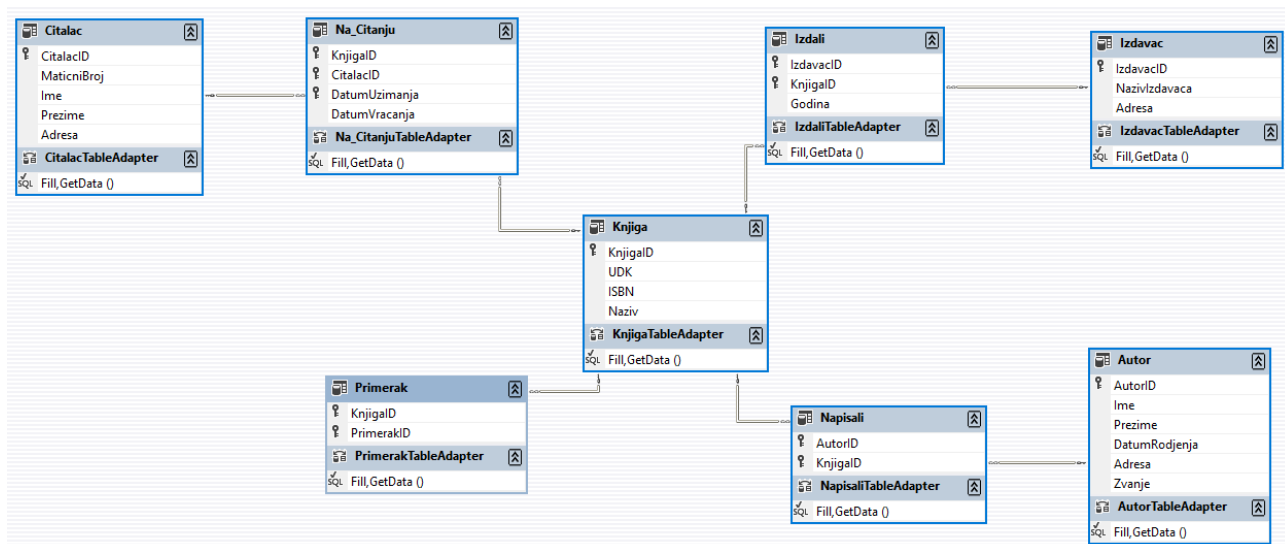
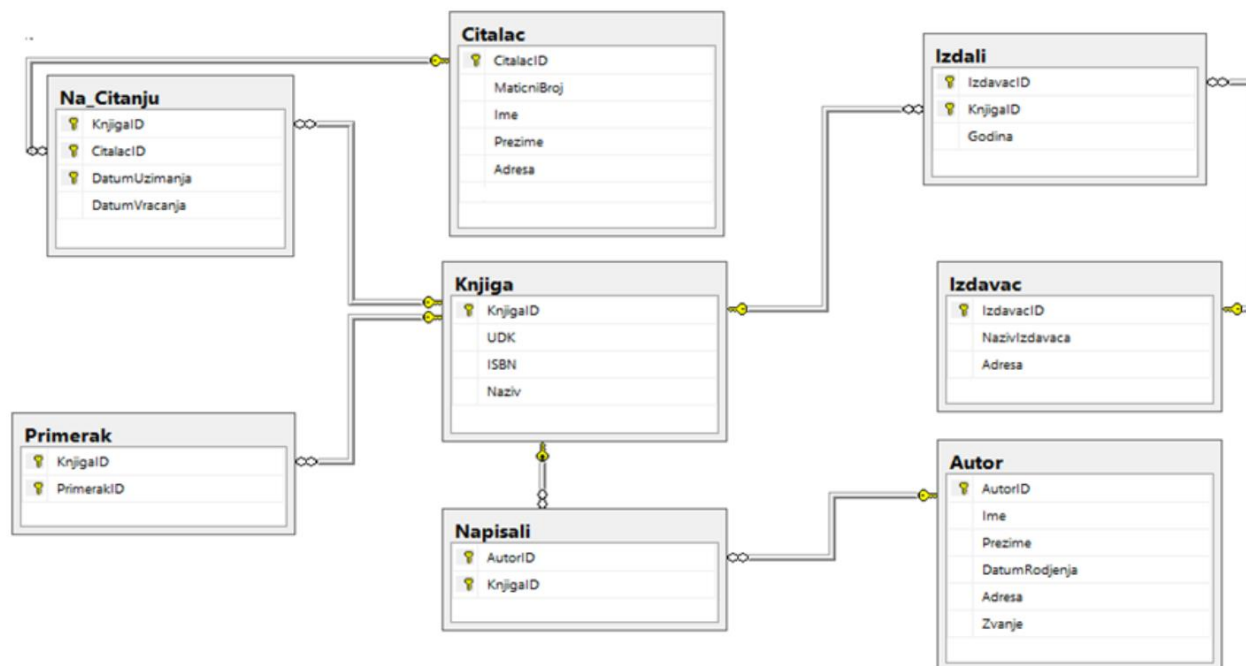
Овај упит враћа све особе које су истовремено и продавци и запослени у компанији, а редослед приказа је према броју OsobaID по дифолту од мањих ка већим вредностима.

Приказ базе података за пројекат Библиотека A1

Подела пројеката ученицима.

Сваки ученик бира редни број пројекта од 2 до 30 (29 пројеката).

ПРИЛОГ:

Update Script File: dbo.Table.sql

Name	Data Type	Allow Nulls	Default
KnjigaID	int	☐	
UDK	nvarchar(50)	☐	
ISBN	nvarchar(50)	☐	
Naziv	nvarchar(50)	☐	

Design T-SQL

```

1 CREATE TABLE [dbo].[Knjiga]
2 (
3     [KnjigaID] INT NOT NULL PRIMARY KEY,
4     [UDK] NVARCHAR(50) NOT NULL,
5     [ISBN] NVARCHAR(50) NOT NULL,
6     [Naziv] NVARCHAR(50) NOT NULL
7 )
8

```

Update Script File: dbo.Table_3.sql

Name	Data Type	Allow Nulls	Default
KnjigaID	int	☐	
PrimerakID	int	☐	

Design T-SQL

```

1 CREATE TABLE [dbo].[Primerak]
2 (
3     [KnjigaID] INT NOT NULL,
4     [PrimerakID] INT NOT NULL,
5     CONSTRAINT [PK_Primerak] PRIMARY KEY ([KnjigaID], [PrimerakID]),
6     CONSTRAINT [FK_Primerak_KnjigaID] FOREIGN KEY ([KnjigaID]) REFERENCES [Knjiga]([KnjigaID])
7 );
8

```

Keys (1)
 PK_Primerak (Primary Key, Clustered: KnjigaID, PrimerakID)
Check Constraints (0)
Indexes (0)
Foreign Keys (1)
 FK_Primerak_KnjigaID (KnjigaID)

Update Script File: dbo.Table_2.sql

Name	Data Type	Allow Nulls	Default
CitalacID	int	☐	
MaticniBroj	nvarchar(10)	☐	
Ime	nvarchar(30)	☐	
Prezime	nvarchar(30)	☐	
Adresa	nvarchar(50)	☐	

Design T-SQL

```

1 CREATE TABLE [dbo].[Citalac]
2 (
3     [CitalacID] INT NOT NULL PRIMARY KEY,
4     [MaticniBroj] NVARCHAR(10) NOT NULL,
5     [Ime] NVARCHAR(30) NOT NULL,
6     [Prezime] NVARCHAR(30) NOT NULL,
7     [Adresa] NVARCHAR(50) NOT NULL
8 )
9

```

Update Script File: dbo.Table_1.sql

Name	Data Type	Allow Nulls	Default
KnjigaID	int	☐	
CitalacID	int	☐	
DatumUzimanja	date	☐	
DatumVracanja	date	☐	

Keys (1)
 PK_Na_Citanju (Primary Key, Clustered: KnjigaID, CitalacID, DatumUzimanja)
Check Constraints (0)
Indexes (0)
Foreign Keys (2)
 FK_Na_Citanju_CitalacID (CitalacID)
 FK_Na_Citanju_KnjigaID (KnjigaID)
Triggers (0)

Design T-SQL

```

1 CREATE TABLE [dbo].[Na_Citanju]
2 (
3     [KnjigaID] INT NOT NULL,
4     [CitalacID] INT NOT NULL,
5     [DatumUzimanja] DATE NOT NULL,
6     [DatumVracanja] DATE NOT NULL,
7     CONSTRAINT [PK_Na_Citanju] PRIMARY KEY ([KnjigaID], [CitalacID], [DatumUzimanja]),
8     CONSTRAINT [FK_Na_Citanju_CitalacID] FOREIGN KEY ([CitalacID]) REFERENCES [Citalac]([CitalacID])
9     CONSTRAINT [FK_Na_Citanju_KnjigaID] FOREIGN KEY ([KnjigaID]) REFERENCES [Knjiga]([KnjigaID])
10 );

```

Update Script File: dbo.Table_4.sql

Name	Data Type	Allow Nulls	Default
AutorID	int	☐	
Ime	nvarchar(30)	☐	
Prezime	nvarchar(30)	☐	
DatumRodjenja	date	☒	
Adresa	nvarchar(50)	☒	
Zvanje	nvarchar(30)	☒	
		☐	

Design T-SQL

```

1 CREATE TABLE [dbo].[Autor]
2 (
3     [AutorID] INT NOT NULL PRIMARY KEY,
4     [Ime] NVARCHAR(30) NOT NULL,
5     [Prezime] NVARCHAR(30) NOT NULL,
6     [DatumRodjenja] DATE NULL,
7     [Adresa] NVARCHAR(50) NULL,
8     [Zvanje] NVARCHAR(30) NULL
9 );
10

```

Update Script File: dbo.Table_5.sql

Name	Data Type	Allow Nulls	Default
AutorID	int	☐	
KnjigaID	int	☐	

Keys (1)
 PK_Napisali (Primary Key, Clustered: AutorID, KnjigaID)
Check Constraints (0)
Indexes (0)
Foreign Keys (2)
 FK_Napisali_KnjigaID (KnjigaID)
 FK_Napisali_AutorID (AutorID)

Design T-SQL

```

1 CREATE TABLE [dbo].[Napisali]
2 (
3     [AutorID] INT NOT NULL,
4     [KnjigaID] INT NOT NULL,
5     CONSTRAINT [PK_Napisali] PRIMARY KEY ([AutorID], [KnjigaID]),
6     CONSTRAINT [FK_Napisali_KnjigaID] FOREIGN KEY ([KnjigaID]) REFERENCES [Knjiga]([KnjigaID]),
7     CONSTRAINT [FK_Napisali_AutorID] FOREIGN KEY ([AutorID]) REFERENCES [Autor]([AutorID])
8 );

```

Update Script File: dbo.Table_6.sql

Name	Data Type	Allow Nulls	Default
IzdavacID	int	☐	
NazivIzdavaca	nvarchar(50)	☐	
Adresa	nvarchar(50)	☒	

Design T-SQL

```

1 CREATE TABLE [dbo].[Izdavac]
2 (
3     [IzdavacID] INT NOT NULL PRIMARY KEY,
4     [NazivIzdavaca] NVARCHAR(50) NOT NULL,
5     [Adresa] NVARCHAR(50) NULL
6 );
7

```

Update Script File: dbo.Table_7.sql

Name	Data Type	Allow Nulls	Default
IzdavacID	int	☐	
KnjigaID	int	☐	
Godina	date	☐	

Keys (1)
 PK_Izdali (Primary Key, Clustered: IzdavacID, KnjigaID)
Check Constraints (0)
Indexes (0)
Foreign Keys (2)
 FK_Izdali_KnjigaID (KnjigaID)
 FK_Izdali_IzdavacID (IzdavacID)
Triggers (0)

Design T-SQL

```

1 CREATE TABLE [dbo].[Izdali]
2 (
3     [IzdavacID] INT NOT NULL,
4     [KnjigaID] INT NOT NULL,
5     [Godina] DATE NOT NULL,
6     CONSTRAINT [PK_Izdali] PRIMARY KEY ([IzdavacID], [KnjigaID]),
7     CONSTRAINT [FK_Izdali_KnjigaID] FOREIGN KEY ([KnjigaID]) REFERENCES [Knjiga]([KnjigaID]),
8     CONSTRAINT [FK_Izdali_IzdavacID] FOREIGN KEY ([IzdavacID]) REFERENCES [Izdavac]([IzdavacID])
9 );
10

```

Задаци за самосталан рад

1. Приказати шифру и назив само муштерије које припадају категорији 'IT prodavnica'.
Резултат сортирати по растућем редоследу, према називу муштерије.
2. Приказати све шифре и називе градова, чије име почиње са 'Novi'.
3. Приказати све шифре и називе купаца, који се налазе у градовима 'Beograd' или 'Nis'.